Nro 93

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 8 Sierpnia v. s. 1827 Roku.

Wiadomości Krajowe.

Sankt-Petersburg dnia 30 lipca.

(z Gazety Senackiey).

Naywyższe Dyplomata:

z Bożey Łaski,

MY NIKOŁAY PIERWSZY,

Cesarz i Samowładca Wszech Rossyi,

i t. d. i t. d. i t. d.

I.

Naszemu Jenerał-Adjutantowi, Jenerał-Porucznikowi *Benkendorfowi* 2mu.

Wzorowey waleczności i umiejętnym rozporządzeniom waszym, winni jesteśmy świetne postępy osobnego oddziału woysk, który, pod waszém przewodnictwem w granicach Persyi, oznamienił się szybkiém zajęciem monastéru Eczmijadzińskiego, i niejednokrotném porażeniem nieprzyjaciela, szczególniey w okolicach twierdz Eriwanu i Sardorobada, gdzie waleczni wojownicy woysk kozackich, Dońskiego i Czarnomorskiego, przez was zagrzewani, dali przykład odznaczającego się męztwa i odwagi w czasie rozgromienia przewyższającey w siłach jazdy nieprzyjacielskiey. W nagrodę tak odznaczających się usług, dla Nas okazanych, Naymiłościwiey Mianujemy was kawalerem *orderu ś. Równego z Apostołami Xiążęcia Włodzimierza 2giey klassy*, którego znaki przy tém przesyłając, zostajemy ku wam Cesarską Naszą łaską przychylni.

II.

Naszemu Jenerał-Adjutantowi, Dowódcy 1szey brygady 1szey dywizyi kiryssyerów, Hrabiemu *Orłowemu*.

Na okazanie szczególney wdzięczności ku służbie waszey gorliwey i Monarszey Naszey uprzeymości za odznaczający się stan powierzoney wam brygady, Naymiłościwiey Mianujemy was kawalerem *orderu ś. Równego z Apostołami Xiążęcia Włodzimierza 2giey klassy*, którego znaki przy tém przesyłając, zostajemy ku wam przychylni.

III.

Naszemu Jenerał-Adjutantowi, dowódcy Leib-Gwardyi półku Finlandzkiego, *Baranowu*.

Na okazanie wdzięczności ku służbie waszey gorliwey i Monarszey Naszey ku wam uprzeymości za odznaczający się stan powierzonego wam Leib-Gwardyi Finlandzkiego półku Naymiłościwiey Mianujemy was kawalerem *orderu ś. Anny 1szey klassy*, którego znaki przy tém przesyłając, zostajemy ku wam przychylni.

IV.

Naszemu Jenerał-Majorowi, Dowódcy Leib-Gwardyi półku Moskiewskiego *Krafstremowi*.

Pragnąc nagrodzić gorliwą służbę waszę i na znak Monarszey Naszey ku wam uprzeymości za postępy, znalezione przez Nas w poruczonym wam Leib-Gwardyi Moskiewskim półku, Nayłaskawiey Mianujemy was kawalerem *orderu ś. Anny 1szey klassy*, którego znaki przy tém przesyłając, zostajemy ku wam przychylni.

V.

Naszemu Rzeczywiśtemu Radcy Stanu Hrabiemu *Matuszewiczowi*.

Odznaczająca się gorliwość wasza ku służbie, z nieustannemi trudami połączona, zwraca na was Monarsze względy Nasze. Na okazanie szczególney Naszey ku wam uprzeymości, Nayłaskawiey Mianujemy was kawalerem *orderu ś. Anny 1szey klassy*. Przesyłając przy tém znaki orderu, zostajemy ku wam Cesarską Naszą łaską przychylni.

Na autentyku podpisano własną Jego Cesarskiey Mości ręką:

Nikołay.

Carskie-Sioło dnia 22 lipca 1827 roku.

Przez Naywyższe Ukazy, wydane do Rządzącego Senatu, roku 1827, w Carskiém-Siele: *Dnia 22 lipca*. Na zaświadczenie Nayjaśnieyszey Cesarzowey Jeymości Maryi Fedorowny, o gorliwey służbie pomocnika ober-sekretarza moskiewskiey rady opiekuńczey, radca honorowy Andrzey *Lebiediew*, nayłaskawiey podniesiony do rangi 8mey klassy.

Dnia 24 lipca. Radcy stanu, Bazylemu *Sozonowiczowi*, nayłaskawiey rozkazano bydź członkiem Komissyi prośb.

Królestwo Polskie.

Warszawa dnia 12 sierpnia.

(z Gazety Warszawskiey.)

Nayjaśnieyszy Cesarz i Król Jmć raczył nayłaskawiey udarować JP. Józefa *Elsnera*, Rektora konserwatoryum muzycznego przy Uniwersytecie Warszawskim, kosztownym pierścieniem brylantowym, za skomponowane *Requiem*, na obchód pogrzebowy po wiekopomney pamięci Nayjaśnieyszym Cesarzu i Królu Alexandrze I.

Francya.

Paryż dnia 23 lipca.

(Journal de St. Petersbourg).

Monitor, donosząc o traktacie, któryśmy ogłosili (w Nrze 90 Kuryera Lit.) czyni nad nim uwagi, z których umieszczamy następujące wyjątki:

Bardzo jest podobną do prawdy, wyraża *Monitor*, że nota, spólnie ułożona, poprzedzi wszelką demonstracyą wojenną, i że demonstracya tego rodzaju, jeśli do niey uciec się przyydzie, nie inny będzie miała cel, jak tylko rozłączyć walczących, zapobiedz, ażeby cały naród nie został wymazany z księgi życia; coby było niejako odcięciem członków rodzaju ludzkiego. Ten tryb działania, to powolne i stopniowe postępowanie, są właśnie w duchu polityki, prawdziwie zachowawczey, która nie miesza się do pożóg, aby je zwracać ku temu raczey, aniżeli innemu punktowi, lecz aby je ugasić; która, nie wspiera słabego, celem sprzyjania jego zemście, lecz dla uchronienia go od zemsty mocnieyszego.

Kiedy mówimy o bezinteressowności, należy odnieść ten wyraz, do myśli powiększenia granic lub władzy: gdyż wszelki interess oso-

bisty nie jest zupełnie usuniętym z tey kombinacyi. Jeżeli to prawda, że woyna wytępienia, którey Grecya jest teatrem, ścieśnia szczególniey nasz handel we wszystkiém na Wschodzie, i naraża cywilizowaną Europę, na koszta uciążliwe *wspierania i poskramiania:* powod taki nie mógł bydź bez wpływu na postanowienie trzech gabinetów: gdyż, ku czemuż one naypierwsze swoje zwracać powinny uczucia, jeżeli nie ku narodóm, poruczonym im od Opatrzności? Tu znaleźlibyśmy może objaśnienie jednego faktum, które, zdaje się, bydź nieco ciemném; lubo mu nie braknie pierwszych przyczyn! Podług niektórych dzienników, trzy tylko wielkie Mocarstwa sprzymierzone mają należeć do przywrócenia pokoju: bo właśnie Mocarstwa morskie mogą tylko same mieć uczestnictwo we wdaniu się do sprawy morskiey. Nie trzeba się temu dziwić, co już po dwakroć widzieć się dało. Czyliż Austrya nie podjęła się sama tylko, w r. 1820, uspokoić Neapol? Francya, czyliż także, nie sama podjęła się, w r. 1823, uspokoić Hiszpaniją? Obie działały bez przyłożenia się materyalnego swoich sprzymierzonych, lecz wspierane pracami ich dyplomacyi. Tak więc, w ścisłém połączeniu się gabinetów, prościeyszemi stają się środki wykonania, a każdy zaymuje stanowisko, jakie mu przeznaczają okoliczności położenia i natura sił jego.

Ci, co nigdy nie umieją przestawać na dobru obecném, zapytywać może będą o przyczynę, dla którey trzy te Rządy opóźniły się, w obraniu tak wspaniałego przedsięwzięcia. Tym odpowiadamy, że chwytać się od razu stanowczey strony, byłoby to wystawiać się na dziwne koleje. Czasem wypadek jakiś jest tylko symptomatem, czasem przemijającém zboczeniem; meteor może zgasnąć, w chwili wystrzału. Jeśli te powody zdolne są usprawiedliwić powolne postępowanie jakiego gabinetu, cóż dopiéro, gdy idzie o związek? W takim razie, należy się zgromadzić, naradzić, postanowić. Częstokroć nie każdy widzi rzeczy pod tąż samą barwą, zwłaszcza, kiedy jest wiele trudności, kiedy przyczyny strzymywania się, prawie równoważą się z przyczynami działania. Wreszcie, czyliż nie tak się rzecz ma ze sprawą Grecyi? Czyliż rewolucya zachowała jednaki charakter w całym swym biegu? Czyliż była jednaką w 1821 pod Ipsylantym, jak w 1827 pod Jerzym Sissini? We wszystkich tych kolejach przeciwności i powodzeń, czyliż nie można było powziąć nadziei, że każdy z walczących, ustąpi cokolwiek ze swoich pretensyy? Wiele powodów równie ważnych krzyżowało się i spotykało w tém rozważaniu: przeciwko Turkom, prawo ich początkowe i przeciwne ich obyczaje, zrywające jedność europeyską; za nimi, posiadanie przez półczwarta wieka, i liczne traktaty, uświęcające to posiadanie: przeciwko Grekóm, sama zasada nowego ich rządu; za nimi, spólność religii, przynaymniey co do dogmatów fundamentalnych, i to politowanie, którego nie można nie uczuć na widok ich cierpień. Zresztą, czyliż to nie było koniecznym wstępem, iżby się związek uwolnił od wszelkiego interessu szczególnego, jednego z jego członków, a traktat akermański, czyż nie powinien był poprzedzić traktatu londyńskiego?

Zamierzone rozporządzenie, wszystko ma pogodzić: i prawa Porty, które w gruncie są prawami, i prawa Greków, które także nie są urojeniem. Rozporządzenie to, odjęłoby każdemu z walczących, jedną pretensyą i jedno niebezpieczeństwo; Grekom, niepodległość polityczną, i trudności, wynikające, z położenia zbyt dla nich wysokiego; Turkom, naywyższą władzę dogadzającą tylko nienawiści; gdyż władza nad hołdownikami więcey dogadza dumie. Jakżeby, po tak krwawém rozerwaniu, dawne stosunki wznowione bydź mogły? Jakżeby dwa narody, które się domagały u siebie nawzajem o ostatnią krwi kroplę, mogły potém żyć pod jednym dachem? W zamian tey płonney posiadłości, Porta pobiera haracz, który ma bydź zaręczonym. W zamian owey niepodległości, niepodobney a nawet niebezpieczney, dla zawikłania interesów, poźniey wyniknąć mogącego, Grecy otrzymają wolność municypalną, w całey swey obszerności. A tak nie wyrywamy nieszczęśliwych ludów z mąk piekielnych, dla pogrążenia ich w chaosie.

Dalekim jest od trzech gabinetów wszelki zamiar dumy! Weszliśmy w nową erę; nie należy więc jey sądzić, podług dawnych wyobrażeń. Cały świat przegradza politykę dzisieyszą od dawnieyszey. Dzięki trwałemu przymierzu Rządow, Europa jest spólną oyczyzną. Oby nigdy nie zboczyło z tak szlachetney drogi! Tam tylko znaydzie wielkość i bezpieczeństwo, tém tylko utrzyma się na owym wysokim stopniu sędziego świata, który stopień jest niezaprzeczonym udziałem bezinteressowney władzy. W istocie, nic na ziemi nie może wystawić widomego obrazu Opatrzności, jak siła, która wszystko mogąc, niczego nie wymaga dla siebie, a tylko pragnie dla słabych tego właśnie, coby im samym nakazywał interess dobrze zrozumiany, gdyby byli panami wyboru.

Austrya.

Wiedeń, dnia 21 lipca.

(Journal de St. Petersbourg).

Z okoliczności powrótu woysk austryackich z Królestwa Obojey-Sycylii, N. Cesarz uznał za słuszną, zaszczycić znakami dystynkcyi wielu urzędników stanu, woyskowych i poddanych tego Królestwa, Państwa Papiezkiego, Wielkiego Xięstwa Toskańskiego, Xięztw Parmy i Modeny, które w czasie pobytu woyska austryackiego w krajach Neapolitańskich, i przechodu ich przez kraje pomienione Włoskie, ważne tymże woyskom robiły przysługi.

Zatém J. C. M. mianował Kawalerem wielkiego Krzyża orderu Leopolda: PP. margrabiego *Donato Tommasi*, radcę stanu królestwa Obojey-Sycylii, ministra łaski i sprawiedliwości, byłego prezydenta rady ministrów, tudzież Xięcia *della Scaletta*, ministra woyny i marynarki tegoż królestwa.

J. C. M. udarował orderem żelazney korony 1ey klassy: PP. margrabiego *Ugo della Favare*, ministra stanu i Vice Króla Sycyliyskiego; Xięcia *di Campo Franco Don Antonio Luchesi-Palli*, rzeczywistego wielkiego mistrza domu Królewskiego, a wprzódy Vice Króla Sycylii; margrabiego *Don Girolamo Ruffo*, ministra domu Królewskiego; Xięcia *di Cuto Don Nicolas Filangieri*, byłego namiestnika Sycyliyskiego i wielkiego mistrza domu zeszłego Króla Ferdynanda; margrabiego *de Casal Nuovo Pignatelli*, Syndyka miasta Neapolu; margrabiego *Nunziante*, jenerał-porucznika Królestwa, i jeneralnego inspektora piechoty.

Oprócz wielkiey liczby innych krzyżów, ozdób i medalów, które N. Cesarz rozdał w tymże celu, J. C. M. posłał *pro piis meritis*, X. Franciszkowi Salezemu *Paulikowi*, kapłanowi i spowiednikowi w kościele ś. Piotra w Rzymie, złoty krzyż zasługi.

— J. K. W. Infant *Don Miguel*, o którym gazety zagraniczne tak rozmaicie donoszą, najął pomieszkanie w *Baden*, które teraz zaymuje.

Wiedeń dnia 2 sierpnia.

(z Gazety Warszawskiey).

Xiążę *Gustaw*, syn byłego Króla Szwedzkiego, dotychczasowy Podpółkownik w woysku Austryackiém, został mianowany nadliczbowym Pułkownikiem.

Niemcy.

Frankfort dnia 25 lipca.

(Journal de St. Petersbourg.)

Obchód założenia uniwersytetu Marburgskiego, liczącego już teraz trzy wieki bytu, postanowiony został na d. 28 b. m. w dniu imienin J. K. W. Wielkiego Xięcia Hessko-Darmsztadzkiego.

— Codziennie oczekują we Frankforcie przybycia P. *Rotschilda* z Wiednia, dla położenia węgielnego kamienia na szpital, mający się budować

jego kosztem, a przeznaczony dla Izraelitów. Zakład tèn będzie kosztował 250.000 flor., a ma się w przeciągu dwóch lat ukończyc.

— Gazeta *Bezstronny Dostrzegacz* Smyrneński, pod d. 16 czerwca, donosi, że major *Corner* przed oddaleniem się z obozu tureckiego pod Atenami, dowiedział się, iż pomiędzy jeńcami Reszyda-Baszy znayduje się jeden filohellen węgierski, który poymany z orężem w ręku, miał bydź stracony; lecz na prośbę majora, wolność otrzymał.

— Dziennik tuteyszy ogłaszając ceremonijał, zachowany w d. 14 czerwca, w czasie audyencyi, którą Wielki Sułtan dawał Panu *de Ribeaupierre*, ministrowi Rossyyskiemu, przytacza następne odmiany.

1) Minister nie czekał, jak bywało dawniey, u drugiey bramy seraju, lecz po weyściu przez pierwszą bramę, udał się prosto do sali Dywanu.

2) Wszystkie mieysca, zwykle zaymowane przez janczarów, zajęte były przez woyska regularne. Zamiast widoku, który czynił natłok zbiegających się janczarów, w chwili weyścia ministra postrzegać się dawało porządne widowisko woysk uszykowanych i wyćwiczonych po europeysku.

3) Po audyencyi, minister powrócił do sali Dywanu, i czekał tam na Wielkiego Wezyra, zamiast czekania, jak zazwyczay bywało, u drugiey bramy.

4) Po pożegnaniu, minister powrócił prosto do swego hotelu, nie czekając na wielkiego Wezyra.

5) P. *de Ribeaupierre*, chociaż minister drugiego rzędu, otrzymał od Wielkiego Sułtana, jak i od Wielkiego Wezyra, konia w podarku. Ten zaszczyt, zwykle zostawiany tylko dla posłów, Porta mieni wyjątkiem i szczególnym względem ku P. *de Ribeaupierre*, z przyczyny pożądanego wypadku konferencyy w Akermanie.

Anglia.

Londyn dnia 28 lipca.

(z Gazety Warszawskiey.)

Wyniesienie dwóch tak znakomitych dyplomatyków i wodzów, jakimi są Lord *Bentink* i Pan *Malcoln*, na pierwszych urzędników posiadłości Wschodnio-Indyyskich, rokuje świetną epokę pomyślności dla tak ważney części Państwa Angielskiego.

Prawa zbożowe były powodem do zrobienia tu rozmaitych karykatur; jedna z nich wyobraża zgłodniałego wieśniaka, koszącego brzytwą cienkie kłosy; na stole leży rozprawa o potrzebie praw zbożowych, a w kieszeni wieśniaka widać mowę P. *Lethbridge* przeciw bilowi zbożowemu.

Odebrany tu list z *Nowego-Yorku* pod d. 30 czerwca wyraża: „Powstanie prowincyi *Texas* rozgniewało bardzo Mexykanów, i ma zapewne związek ze sporami granicznemi między Rzecząpospolitą Mexykańską i Zjednoczonemi krajami północney Ameryki, którym powstanie to przypisują. Znakomitsi Mexykanie nienawidzą północnych Amerykanów, a Pan *Poinset*, poseł nasz przy rządzie tamecznym, doznaje różnych przykrości, dla tego tylko, iż jest reprezentantem Zjednoczonych krajów północney Ameryki. W *Rio-Janeiro* włożono sekwestr na 16 okrętów angielskich, z towarami szacowanemi blisko 600,000 funtów szterl. (24 milionow zł. pol.), przeznaczonemi do prowincyy nad rzeką *Plata*. Oprócz jenerała *Vittoria*, nayznakomitszym kandydatem na rząd prezesa mexykańskiego, jest jenerał *Guerrero*, który ma wielką wziętość w narodzie. Innymi kandydatami są: Minister woyny *Gomez*, oraz Panowie *Pedroza* i *Esteva*."

List z *Rio-Janeiro* pod d. 20 maja donosi co następuje: „Czynią się tu wielkie przysposobienia do dalszey woyny z Rzecząpospolitą Buenos-Ayreską; z *Bahia*, *Fernambuco* i *Maranhao* ciągną posiłki do woyska w stronie południowey. Zdaje się oraz, iż woysko Buenos-Ayreskie spiesznie posuwa się, i ma bydź o 20 mil od S. *Francisco de Paulo*, gdzie Brezylijskie zgromadziło się na jego odparcie. Tymczasem odbywają się ciągle układy o pokóy z Panem *Garcia*, który tu przybył na wezwanie Lorda *Ponsonby*, i oświadczył, iż rząd jego, lubo odnosi zwycięztwa, szczerze jednak pragnie pokoju."

Blisko *Chester* zakładają nowy most przez rzekę *Dee*, którego arkadzie żadna dotychczas nie wyrówna w Europie. Arkada ta ma wynosić 200 stóp długości, a 60 wysokości.

W *Buenos-Ayres* mają bydź ulice miasta oświecane gazem, robionym z tłuszczu klaczy. Klacze są tam prawdziwie klęską krajową: albowiem liczba ich tak się powiększa, iż prawie trzeba na nie polować, co po części ztąd pochodzi, iż przesąd nie dozwala używać ich do jazdy.

Zbrodniarze, których w liczbie 66 prowadzono na okręcie *Wellington* z *Sydney*, w Nowey-południowey Walii, do wyspy *Norfolk*, zbuntowali się podczas żeglugi i okręt opanowali; lecz dwa okręty angielskie, trudniące się połowem wielorybów, przy pomocy mieszkańców nowey Zelandyi, pokonały buntowników i okręt odzyskały. 23 naywinnieyszych osądzono i natychmiast stracono.

Pan *Canning* myśli zaprowadzić wielką oszczędność w wydatkach krajowych: zacznie ją od zmnieyszenia koni w woysku. Donosząc o tém Gazeta *Times*, pochwala zamysł pierwszego Ministra, i nie przewiduje dla niego w tey mierze żadnych trudności, gdyż konie nie umieją mruczeć, ani intrygować. Ale większe trudności przepowiada taż Gazeta z innemi stworzeniami, a szczególniey z temi, które mają wpływ w Parlamencie.

Xiążę *Klarencyi*, teraźnieyszy wielki Admirał, odpowiedział magistratowi w *Falmouth* na adres powinszowania, następującym listem: „Mości Panowie! Dziękuję WPP. za życzenia, jakie mi składacie z powodu, iż Król Jegomość wyniósł mię na ważną i starodawną dostoyność wielkiego admirała; mam nadzieję, iż postępowanie moje na tym urzędzie, przy niejakiey znajomości służby, przyniesie potężne morskiey korzyści i ulepszenia. Że szczególnieyszą wdzięcznością uczuwam względność waszę, wyrzeczoną w wyrazach radości, z powodu przybycia mojego do portu *Falmouth*, gdzie z obowiązku mego rozpoznać mam pocztę morską, tak dobrze w porcie waszym urządzoną. Wasze wyrazy wierności i przywiązania do naszego Nayjaśnieyszego i wybornego Monarchy, sprawują mi nayprawdziwszą radość; dziękuję wam również bez obłudy za osobistą dla mnie i innych członków domu Brunświckiego życzliwość; wszyscy zaymujemy się pomyślnością i wielkością tego prawdziwie szczęśliwego kraju."

Hiszpanija.

Madryt, dnia 16 lipca.

(z Gazety Warszawskiey.)

Urządzają tu śpiesznie jeden półk, który ma się nazywać półkiem *Hawanny*. Składać się będzie z 2500 ludzi, znanych z przychylności do teraźnieyszego systematu. Okręt, na którym półk ten popłynie do wyspy *Kuba* jest już przysposobiony do żeglugi.

Sporządzono tu wykaz wypłat, poczynionych przez klasztory, oraz duchowne i świeckie stowarzyszenia, przez municypalności i wiele prywatnych osób, na utworzenie woyska królewskich ochotników od końca roku 1823 aż do końca 1826. Wynoszą one, rachując w to koszta na obrządki kościelne, poświęcenia chorągwi i inne potoczne wydatki, summę 119 milionów realów (31,535,000 franków). Prócz tego opłaca się oddzielna danina od wszelkich żywności, towarów i artykułów dowozowych, na utrzymanie królewskich ochotników; wynosi ona blisko ⅓ zwyczaynych podatków. Dodać należy, iż wszystkie wsie, chociaż nie mają ochotników królewskich, wszelako powyższą daninę opłacać muszą.

Portugalia.

Lisbona dnia 9 lipca.

(z Gazety Warszawskiey).

Słychać, iż ze strony Austryackiey uczynio-

no zapytanie: czyli Infant *Don Miguel*, maiąc 25 lat, może przybyć do Portugalii, dla objęcia rządu? Królewna Rejentka odpowiedziała, iż dla niey, jako dla siostry, nic milszego nie byłoby, jak dopełnić życzenia brata, ile że ciężar rządu jest dla niey przykry, lecz teraźnieysza Rejencya, stosownie do konstytucyi jest jey powierzoną przez jey Oyca, a potwierdzoną przez brata *Don Pedro*. Nic więc sama ze swey woli stanowić nie może, i w tey mierze udać się wypada do Cesarza *Don Pedro*.

— *Dnia 10* —

Słychać, że ważne odmiany sprawiły, iż wybor naczelnego dowódcy woyska obserwacyynego padł na Hrabiego *Villaflor*. Główna kwatera tegoż woyska ma bydź tymczasowie w *Abrantes*.

Cała eskadra Angielska ztąd wypłynęła: zostały z nie ytylko 2 okręty.

Margrabia *Palmella* przyjął urząd Ministra spraw zagranicznych, i doniósł, że już jest w drodze. Zdaje się, iż Anglia niezmiennie postanowiła utrzymać instytucye naszego kraju.

TURCYA.

Stambuł dnia 10 lipca.

(z Gazety Warszawskiey).

Uroczystość Bairamu obchodzono tu dnia 4 b. m. ze zwykłym obrzędem. W. Sułtan w towarzystwie Dworu swego i Ministrów, udał się do Meczetu Sułtana *Achmeda*. Zamiast zwyczaynych dawniey zabaw, odprawił się wielki popis woyska na łące zwaney *Dolmabagdże*.

Wiadomości że *Smyrny* pod dniem 3 b. m. obeymują co następuje: — „Nie wiele tu mamy nowin o wypadkach wojennych. *Ibrahim* Basza, o którym od kilku tygodni mniemano, iż ciągnie ku *Koryntowi*, znaydował się jeszcze, według ostatnich doniesień, w *Patras*, zajęty uspokojeniem północnych powiatów Morei, co zdaje się przenosić nad zdobycia mocą oręża swego, któremu nigdzie na półwyspie, oprócz zamków *Koryntu* i *Napoli*, znaczna potęga Grecka nie stoi na przeszkodzie. — Podpułkownik *Heidegger* opatrzył *Akrokorynt* w żywność na 6 miesięcy; twierdzą, iż sam podjął się obrony tey warowni. Wysłany od rządu Greckiego *Notara Archandopulo* nie został przyjęty od osady, która domaga się blisko 140,000 piastrów zaległey płacy; starszyzna miasta odmówiła mu także weyścia. — Eskadra Turecka, złożona z okrętu linijowego, 8 fregat, 11 korwet, 4 brygów i 2 galiot, popłynęła na początku czerwca z *Navarinu* ku *Patras*. — Seraskier *Reszyd* Basza udał się z częścią woyska swego z *Attyki* przez Beocyą ku *Phocydzie*; za zbliżeniem się jego, wielu mieszkańców tamecznych schroniło się na międzymorze; dowódzcy greccy, których *Karaiskaki* po wypędzeniu Turków z owych okolic przeszłey zimy, zostawił dla strzeżenia stanowisk, cofnęli się przed liczenieyszym nieprzyiacielem w góry. — Jenerał *Church*, który od czasu wypadków dnia 6 maja pod *Atenami*, a potém ustąpienia z *Phaleru* w nocy z dnia 27 na 28 maja, utracił cały kredyt u Greków, znayduje się w *Eginie*, i układa plany do nowych przedsięwzięć; lecz zdaje się, iż do ich uskutecznienia braknie mu dwóch istotnych rzeczy, pieniędzy i woyska. — *Fabvier* jest w *Mathana*. Wszyscy dowódcy greccy, którzy wyszli z *Akropolis*, podpisali dnia 15 czerwca skargę na *Fabviera* i podali do rządu, który znayduje się w *Poro* i jeszcze nie przeniósł się do *Nauplia*. Dowódca *Kriesioti*, który właściwie miał dowództwo w *Akropolis*, twierdzi nawet, iż przyłożeniem pistoletu do piersi zmuszono go do podpisania kapitulacyi. Powszechnie Grecy narzekają na Jenerała *Church*, który jeszcze przed oddaleniem się ze stałego lądu Greckiego, kazał poddać twierdzę. Kontr-Admirał *de Rigny* za swoję staranność w ratowaniu osady i nieszczęśliwych mieszkańców tey warowni, doznał niewdzięczności, tak dalece, iż ciemny lub uwiedziony lud Grecki, napastował w *Nauplia* officerów fregaty *Juno*, którey dowódca *Le Blanc*, uczynił (jak wiadomo) pierwszą propozycyą kapitulacyi. Wołano na nich, iż *de Rigny* dla ocalenia jednego Francuza, poświęcił przedmurze Grecyi. — *Kolokotroni*, chciał w pierwszey połowie czerwca opanować zamek *Nauplia* siłą i zdradą. Od czasu bitwy dnia szóstego maja, dowódca ten obozuje w *Argos* i okolicach z 2000 ludzi, którzy cały korpus jego składają. Porozumiawszy się z Suliotą *Phitamara*, zaymującym *Albanityka*, dolną cytadellę *Nauplii*, i zaufawszy Sekretarzowi *Grivasa*, którego znaczną summą, jak słychać, 2000 cekinów i parą kosztownych pistoletów przekupił, umówił się z obudwoma względem uderzenia na *Palamides*. Podarunkami pieniężnemi i zapewnieniem wypłaty zaległego żołdu, ujął sobie osadę tameczną. W dzień umówiony, syn *Kolokotroniego* zajął we 300 ludzi *Albanityka*, a tymczasem druga kolumna przed świtem zbliżyła się niepostrzeżona, ku *Palamides*, i otwartą bramą weszła do pierwszych szańców. Tam, zamiast iść daley, zatrzymała się, i zaczęła rozmowę z podwładnemi officerami *Grivasa*. Niektórzy jego ludzie mieli przez to czas obudzić śpiącego. Woysko *Kolokotroniego* zatrzymano grzecznemi rozmowami; a gdy wszystko przysposobiono, zaproszono je weyść do dalszych szańców, i przywitano kartaczami. Kolumna ta umknęła, a *Kolokotroni*, syn, dowiedziawszy się o wypadku, opuścił również *Albanityka*, i wrócił do *Argos*. — Odkryto korrespondencyą między *Kolettym* i Kiają Seraskiera *Reszyda* Baszy. Rząd Grecki jednak nie śmiał tknąć się *Kolettego*, który wolno chodzi w *Poro*. — Z *Alexandryi* odbieramy (w *Smyrnie*) następującą wiadomość, którą przywiózł statek Francuzki *Lamproie*: — Lord *Cochrane* z krążenia swego przy wyspach Jońskich, przybył d. 7 czerwca do *Spezzyi*, zkąd w kilka dni potém z fregatą *Hellas* i 22 okrętami, między któremi było 8 statków palnych, wypłynął ku *Alexandryi*. Dnia 16 czerwca wieczorem pokazał się przed tamecznym portem pod banderą Austryacką, mniemając, iż eskadra jego będzie poczytana za konwóy fregaty *Bellona*, i tym sposobem weydzie do portu. Bryg Egipski stojący na straży, poznał nieprzyiaciela, i śpiesznie wracał do portu; lecz wpadł na piasek; będący na nim ludzie wsiedli na łodzie, i przybyli do miasta. Lord *Cochrane* widząc, iż go poznano, wysłał statek palny przeciw brygowi, a gdy ów statek bezskutecznie sam się spalił, wysłał drugi, przez co opuszczony bryg został zniszczony. Fregata *Hellas* stanęła przed weyściem do portu na kotwicy; brygi i statki palne sposobiły się wcisnąć do portu; wszystko to działo się dnia 17 czerwca zrana. Basza Egipski podług zwyczaju swego nocował w domu wieyskim *Moharemmu* Beja nad kanałem. Tam dowiedział się o odwiedzinach Lorda *Cochrane*. Pośpieszył zaraz do miasta, wsiadł na sprowadzony niedawno z *Marsylii* mały bryg 16stodziałowy, kazał wypłynąć 10 większym okrętom, i udał się prosto ku eskadrze Greckiey, która nie śmiała dotrzymać placu. Widząc Basza ucieczkę Lorda *Cochrane*, wrócił na swoim brygu, i przydał 5 innych okrętów do tamtych, aby wspomnionego Lorda ścigały. Zalecił im gonić go aż do Archipelagu. Tegoż dnia, 12 statków przewozowych Egipskich, pod zasłoną 3 brygów wojennych, zawinęło z Karamanii i Syryi do *Alexandryi*. „ — Statek Francuzki *Lamproie*, wypłynął d. 23 czerwca z *Alexandryi*, a dnia 30 tegoż miesiąca przybył do *Smyrny*. “

Pozwolono drukować. *Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.*
Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 93.

Wilno dnia 8 Sierpnia v. s. 1827 Roku.

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

3 По волѣ Господина Генералъ Фельдмаршала Главнокомандующаго 1 Арміею Графа Сакена, Генералъ Интендантъ Арміи объявляетъ, что на поставку провіанта а на некоторыхъ пунктахъ овса, въ Динабургъ же и соломы, будутъ производится торги, въ Казенныхъ Палатахъ тѣхъ Губерній, гдѣ войска расположены, какъ то:

1. *Курляндской* (кромѣ Илукштскаго пункта) *Лифляндской*, *Калужской*, *Псковской*, *Черниговской*, *Волынской* и *Минской* (кромѣ Бобруйска, Рѣчицы, Лоева и Друи) по особому состоянію въ сихъ Губерніяхъ хлѣбныхъ промысловъ, на потребность цѣлаго года, то есть: съ 1 генваря 1828 по 1 генваря 1829 года, а для Риги, Динаминда и Митавы съ полугодовымъ кромѣ того запасомъ, Бобруйскъ же Рѣчицу и Лоевъ въ потребность съ 1 іюня 1828 по 1 іюня 1829 года; *Витебской* сухопутные пункты, съ 1 генваря 1828 по 1 генваря 1829 года, придвинскіе же какъ то: Полоцкъ, Витебскъ, Велижъ, Суражъ, Дризу, Креславку и Динабургъ, а такъ же Курляндской Губерніи Илукштъ, Минской Друю съ 1 іюля 1828, по 1 іюля 1829 года, *Смоленской* на потребность сей Губерніи съ 1 генваря 1828 по 1 генваря 1829 года; и помянутыхъ придвинскихъ пунктовъ Витебской, Илукштъ Курляндской и Друю Минской Губерніи; *Могилевской* сухопутные пункты съ 1 генваря 1828 по 1 іюля тогожъ года, *Владимирской* сухопутные пункты: Покровъ, Александровъ, Юрьевъ Польской и Переславль Залеской съ 1 генваря 1828 по 1 генваря 1829 года, остальные же прилегающіе къ водяной коммуникаціи съ 1 іюля 1828 по 1 іюля 1829 года, *Воронежской*, *Тамбовской*, *Полтавской*, *Слободско-украинской*, *Тульской*, *Рязанской*, *Орловской*, *Курской* и *Виленской* съ 1 генваря по 1 октября 1828 года, то есть на девять мцовъ.

2. Сверхъ того произведены будутъ торги въ Тамбовской и Рязанской Казенныхъ Палатахъ, Владимирской губерніи для могазейновъ прилегающихъ къ водяной коммуникаціи на потребность съ 1 іюля 1828 по 1 іюля 1829 года.

Торги назначаются осенью сего 1827 года, во всехъ Палатахъ въ одно время, какъ для мѣстной потребности, такъ въ нѣкоторыхъ и для могазейновъ другихъ Губерній, такимъ образомъ.

Перваго разряда торги октября 5, 6 и 7, переторжки октября же 10, 11 и 12 въ Казенныхъ Палатахъ, Губерній: *Воронежской*, *Полтавской*, *Слободско-украинской*, *Волынской и Тамбовской*.

Втораго разряда торги октября 10, 11 и 12, переторжки октября 17, 18 и 19. *Курляндской*, *Лифляндской*, *Псковской*, *Тульской*, *Орловской*, *Курской*, *Калужской*, *Рязанской*, *Смоленской*, и *Владимирской*.

Третьяго разряда торги ноября 2, 3 и 4, переторжки ноября 7, 8 и 9. въ *Черниговской*, *Виленской*, *Минской*, *Витебской* и *Могилевской*.

На сіи сроки вызываются желающія къ торгамъ съ законными залогами во уваженіе по мѣсячной поставки припасовъ въ 5 часть противъ подряда. а на обеспеченіе задатковъ особо, кромѣ общественныхъ отъ Дворянства поставокъ, кои остаются на одномъ довѣріи, вѣдомости о потребности въ каждой Губерніи будутъ разосланы въ Казенныя Палаты въ свое время и публично въ оныхъ открыты, а равно объявлены будутъ кондиціи и прочія правила, на основаніи коихъ должны производится поставки. М. Шкловъ іюля 23 дня 1827 года.

Генералъ Интендантъ 1 Арміи Артиллеріи Генералъ-Маіоръ Пироговъ.

---

3 Z woli JW. Jenerał Feldmarszałka Główno-Dowodzącego 1szą Armią Hrabiego Sakena, Jenerał-Intendent Armii ogłasza, iż na dostawę prowiantu, a do niektórych punktów owsa, do Dyneburga zaś i słomy, będą się odbywać targi, w Izbach Skarbowych tych guberniy, gdzie woyska są rozłożone, jako to:

1 *Kurlandzkiey* (oprócz Iłuksztanskiego punktu) *Inflandzkiey*, *Kałużskiey*. *Pskowskiey*, *Czernihowskiey*, *Wołyńskiey i Mińskiey* (oprócz Bobruyska, Rzeczycy, Łojewa i Drui) podług szczególnego stanu w tych guberniach zbożowego przemysłu, na potrzebę całego roku, to jest od 1go stycznia 1828 do 1go stycznia 1829 roku, a dla Rygi, Dynamindy i Nitawy z pułrocznym oprócz tego zapasem, Bobruysk zaś, Rzeczyca i Łojew na potrzebę od 1go czerwca 1828 do 1go czerwca 1829 roku; *Witebskiey* lądowe punkta od 1go stycznia 1828 do 1go stycznia 1829 r., naddzwińskie zaś jako to: Połock, Witebsk, Wieliż, Suraż, Dryza, Kresławka, i Dyneburg, a takož Kurlandzkiey gubernii Iłukszty, Mińskiey Druja, od 1go lipca 1828 do 1go lipca 1829 roku; *Smoleńskiey* na potrzebę tey gubernii od 1go stycznia 1828 do 1go stycznia 1829 roku, i pomienionych naddzwińskich punktow Witebskiey, Iłukszt Kurlandzkiey i Druię Mińskiey gubernii; *Mohilewskiey* lądowe punkta od 1go stycznia 1828 do 1go lipca tegož roku; *Włodzimirskiey* lądowe punkta: Pokrow, Aleksandrow, Jurjew Polski i Peresławl Zaleski, od 1go stycznia 1828 do 1go stycznia 1829 roku, pozostałe zaś przyległe wodney kommunikacyi od 1go lipca 1828 do 1go lipca 1829 roku; *Woronežskiey*, *Tambowskiey*, *Połtawskiey*, *Słobodzko-Ukraińskiey*, *Tulskiey*, *Riazańskiey*, *Orłowskiey*, *Kurskiey*, i *Wileńskiey*, od 1go stycznia do 1go października 1828 roku, to jest na dziewięć miesięcy.

2. Oprócz tego odbędą się targi w Tambowskiey i Riazańskiey Izbie Skarbowey, Włodzimirskiey gubernii, do magazynow przyległych do wodney Kommunikacyi, na potrzebę od 1go lipca 1828 do 1go lipca 1829 roku.

Targi naznaczają się w jesieni teraźnieyszego 1827 roku, we wszystkich Izbach Skarbowych w jednym czasie, tak dla mieyscowey potrzeby, ich w niektórych i do magazynow innych guberniy, tym sposobem:

Pierwszego rozkładu targi października 5, 6 i 7, przetargi takož października 10, 11 i 12 w Izbach Skarbowych guberniy: *Woronežskiey*, *Połtawskiey*, *Słobodzko-Ukraińskiey*, *Wołyńskiey* i *Tambowskiey*.

Drugiego rozkładu targi października 10, 11 i 12, przetargi października 17, 18 i 19: *Kurlandskiey*, *Inflantskiey*, *Pskowskiey*, *Tulskiey*, *Orłowskiey*, *Kurskiey*. *Kałužskiey*, *Riazańskiey*, *Smoleńskiey* i *Włodzimirskiey*.

Trzeciego rozkładu targi listopada 2, 3 i 4, przetargi listopada 7, 8 i 9 w *Czernihowskiey*, *Wileńskiey*, *Mińskiey*, *Witebskiey* i *Mohilewskiey*.

Na te terminy wzywają się życzący do targow z prawnemi ewikcyami, w proporcyi miesięczney dostawy, w piątey części zapasow, w stosunku do

tego podradu, a dla zabezpieczenia zadatkow osobno, oprócz ogólnych dostaw od Zgromadzeń Szlachty, które pozostają na samey ufności. Wiadomości o potrzebney ilości w każdey gubernii będą przesłane do Izb Skarbowych w swoim czasie i publicznie w nich odkryte, również objawione będą warunki i dalsze prawidła, na osnowie których mają się odbywać dostawy. M. Szkłow. Dnia 20 lipca 1827 r.

Jenerał Intendent 1szey Armii, Artylleryi Jenerał Major Pirohow.

---

1 Sąd Taxatorsko Exdywizorski na rozdział majętności Haci w Gubernii Mińskiey w Powiecie Borysowskim sytuowaney, do dziedzictwa JO. Xięcia Ignacego Puzyny Starosty Dziewien. i orderow Kawalera należney, Remissą Sądu Głgo Mińskiego 2go Departamentu przeznaczony; mając w teyże Remissie ten szczególny zamieszczony warunek, nie wprzód przystąpić do rozpoznania debitow i ich usatysfakcionowania, aż dług Kommissyi Edukacyyney Wileńskiey przez JO. Xcia Puzyny zawiniony i na teyże majętności Haci ubezpieczony, w zupełności zaspokojonym zostanie. Kiedy zaś Sąd Exdywizorski, przy wzięciu w Administracyą rzeczonego majątku, nie znayduje żadnego funduszu, do załatwienia pomienionego długu, a tem samem stosownie do reguł Remissy, przystąpić do usatysfakcionowania wierzycieli niemoże; w celu zatem zaspokojenia należności Kommissyi Edukacyyney, a przez to zniesienia tey ważney zawady w przyspieszeniu żądaney dla kredytorow satysfakcyi, postanowił tegoroczne wszelkiego rodzaju produkta, nie mniey wszelkie sprzęty i ruchomoście, oraz dalsze artykuły, Urzędową Inwentacią objęte in fundo Mttsci Haci znaydujące się, per plusofferentiam wyprzedać, i na ten koniec termin wyprzedaży dnia 12, 13 i 14ty miesiąca decembra bieżącego roku przeznaczył. Po ukończeniu jakowey licytacyi i zgromadzeniu pieniędzy na zapłacenie długu Komissii Edukacyyney, a ztąd po ułatwieniu przyyscia kredytorow do Sądu ze swemi dopominkami, że Sąd Taxatorsko Exdywizorski, dla czynności respective materyi konkursowey tyczącey, termin zjazdu swojego do Mttsci Haci, w dniu drugim miesiąca januaryi roku następnego 1828 przeznaczył, zawiadamia, i razem wszystkich wierzycieli JO.Xcia Ignacego Puzyny, ostrzega, iż w zdarzeniu niejawienia się onych ze swemi dopominkami i dowodami w powyżey oznaczonym terminie w majętności Haci, jako w mieyscu exystującego Sądu Exdywizorskiego, stosownie do Reguł Remissy, wieczną amissią dla niestawających zakreśli.

Ignacy Bucewicz Exdywizor i Kawaler.
Stanisław Łyszkiewicz Exdywizor.
Michał Niepokoyczycki Podsędek Słucki Exdywizor.

---

1 W skutek Remissy Sądu Ziemskiego Szawelskiego 1823 roku febr. 9 dnia nastałey, Sąd Podkomorsko Exdywizorski, massy funduszu zeszłego Wincentego Paszkowskiego dobr Szekść w Powiecie Szawelskim naznaczający. Gdy Sąd ułatwił początkową Dylacyą Komportacyi, i gdy sprawę weźmie do namowy 1827 oktobra 15 dnia niezawodnie; dla tego uwiadamia strony interesujące, aby przed tym terminem jawiły się z pretensyami, gdyż w razie przeciwnym amissyą zapisze, i o tym przez Kuryera Litewskiego zawiadamia.

Podkomorzy Szawelski Kazimierz Narbutt.
Prezydent Ziemski Szawel. Lud. Billewicz.
Pisarz Ziem. Szawel. i Exdywizor Rodowicz.

W Magistracie Wileńskim odbywać się będą publiczne licytacye w terminach: pierwszym dnia 10, drugim dnia 11 i trzecim dnia 16, a przetargi d. 18 teraźn. mca augusta, na oddanie z datty 29 septembra idącego 1827 r. w arendowną dzierżawę domow w mieście Wilnie: zmarłego Jana Gotliba Zeydlera, przy ulicy Rudnickiey pod N. 290 i Szlomy Jochelsona przy ulicy Tatarskiey pod N. 456 położonych; w terminach pierwszym d. 17, drugim d. 19, trzecim d. 23, oraz czwartym ostatecznym d. 25 tegoż mca augusta, na oddanie także z datty 29 septembra w arendowną dzierżawę domu Zelmana Sakiera w Wilnie przy ulicy Zmuydzkiey pod N. 337 sytuowanego. Ktoby zatem życzył sobie należeć do takowych licytacyy, zechce w oznaczonych na one terminach jawić się do Magistratu Wilen., gdzie każdego czasu poinformować się można o warunkach do tychże licytacyy posługiwać mających. Roku 1827 augusta 2 dnia. Jan Zaycow P. B. M. W.

Regent Degutowicz.

---

2 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski za Remissą Mińskiego Głównego Sądu 2go Departamentu w dobrach JW. Aloizego Buynickiego b. Marszałka Ptu Dziśnien. i Kawalera ustalony, załatwiwszy materyą względem aktow, ku oczewistemu ostatecznemu rozbiorowi dzieła konkursowego przystąpić postanowił, i termin następnego zjazdu swojego do majętności Zaborza w Mińskiey Gubernii w Dziśnień. Ptcie leżącey, w dniu 22 augusta 1827 roku przeznaczył, w jakowym terminie iżby tak kredytorowie jako też debitorowie JW. Aloizego Buynickiego b. Marszałka i Kawalera, oraz wszystkie interessowane strony ze wszelką gotowością do ostateczney oczewistey rozprawy niechybnie przystępowały, sub amissione rei obowiązał; o czem przez niniejszą trzykrotną awizacyą wszystkie interessowane strony zawiadamia. Datt roku 1827, miesiąca julii 15 dnia.

Sabaldyn Siwicki Prezydujący Exdywizor.
Józef Korsak Z. P. D. Pisarz Exdywizor.
Kazimierz Łukaszewicz Exdywizor.
Onufry Proniewski Regent.

	Czas obserwacyi	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	Wiatry.	Odmiana w powiet
Obserwacye meteorologiczne.	d. 5 godz. 3 wiecz.	27 cal. 9,4 lin.	+ 22 75 stopni	Południowy	Pogoda
	d. 6 — — —	27 — 10,9 —	+ 20,25 — —	Północno-Zach.	Pogoda
	d. 7 — — —	27 — 10 —	+ 20.25 — —	Północno-Zach.	Pochmurno
	d. 8 godz. 5 zrana.	27 — 8,8 —	+ 12,25 — —	Północno-Zach.	Pochmurno